

**ORAINDIK
BIDEA
DUGU
AURRETIK**

www.cme-espana.org

HEZKUNTZAREN

Aldeko Mundu-kanpainia
Espainiako koalizioa

**Bigarren
Hezkuntzarako,
Batxillergorako,
Helduentzako
Eta Hezkuntza
Ez Formalerako
Proposamen
Didaktikoa**

**Hezkuntzaren Aldeko
Munduko ekintza-Astea**

2015eko apirilaren 20tik 26ra

aurkibidea

1

Sarrera

Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astearen helburu nagusia
Proposamen didaktikoaren helburu orokorrak
Helburu didaktikoak eta ebaluazio-irizpideak
Gogoeta orokorrak
Sakontzeko
Proposamen didaktikoaren ebaluazioa

8

Bigarren hezkuntzako lehenengo zikloa

1. jarduera. Hezkuntza-eskubidearen itzaropena iruten
2. jarduera. Bizitzarako trebetasunak garatuko dituen kalitatezko hezkuntzaren alde
3. jarduera. Mobilizazioa

10

Bigarren hezkuntzako bigarren zikloa

1. jarduera. Gure erabakien balioa. Demokrazia formala eta benetako demokrazia
2. jarduera. Hezkuntza-kalitatearen adierazleak. Guztiontzako hezkuntza hobea?
3. jarduera. Mobilizazioa

15

Batxilergoa

1. jarduera. Hezkuntza hobetzeko 10 arrazoi
2. jarduera. Nire eskola ideala
3. jarduera. Mobilizazioa

18

Helduen hezkuntza

1. jarduera. Hezkuntzaren balioa
2. jarduera. Guztion zeregina: hezkuntza hobetzea, gizartea hobetzea
3. jarduera. Mobilizazioa

21

Hezkuntza ez-formala (13 urtetik 99 urtera)

1. jarduera. Hezkuntza-eskubidearen kazetari eta argazkilariak
2. jarduera. Hezkuntza-eskubidearen alde egiten
3. jarduera. Mobilizazioa

24

Maila guztietarako mobilizazio-jarduera

25

Ebaluazio-galdesorta

Sarrera

2015era iritsi gara, Guztiontzako Hezkuntza lortzeko jarritako datara, baina oraindik ere bide luzea dugu aurretik, 2000 urtean Dakarren (Senegal) egindako Hezkuntzari buruzko Munduko Foroan, Guztiontzako Hezkuntzari dagokionez, jarritako 6 helburuak betetzeko.

Urte horietan milioika pertsona aritu gara elkarlanean pertsona guztiontzako kalitatezko hezkuntza lortzeko, eta lorpen ugari eskuratu ditugu.

Pobreziaren aurkako borrokan hezkuntza funtsezko tresnatzat hartzea lortu dugu, eta hainbat herrialdek hezkuntza-plan nazionalak prestatzeko eta egikaritzeko behar diren baliabideak inbertitu dituzte. Herrialde askotan eskola-tasak deuseztatu dituzte; besteak beste, Burundin, Etiopian, Ghanan, Kenian, Mozambiken, Malawin, Nepalen eta Tanzanian. Hainbat alorretan aurrera egin dugu: neskatoak ere eskolara joatea, helduak alfabetatzeko programak abian jartzea, eta batera jarduteko planak egitea (adibidez, zenbait ministerioren arteko lankidetzak) hezkuntza eskuratzeko aukera modu integralagoan lantzeko. Irakasle-lanbideari balio handiagoa ematea ere giltzarritzko mugarrria izan da, pertsona guztiontzako kalitatezko hezkuntza eskatzeko garaian.

Hala eta guztiz ere, erronka ugari ditugu oraindik ere. Unescok adierazitakoaren arabera, mundu guztian lehen hezkuntzan jarduteko adinean dauden 58 milioi haur ez dira eskolara joaten gaur egun, eta baliteke haien erdia

ez inoiz ez joatea. Zenbateko horrek behera egin du pixkanaka 2000 urtetik aurrera —une hartan 102 milioi ziren— baina azken urteotan beheratzearen erritmoa gelditu egin da, eta 2010etik 2012ra bitartean (eskura ditugun azken datuak epealdi horri buruzkoak dira) bi milioi soilik murriztu dira. Haur horien ia erdia (30 milioi) Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetan bizi dira —han ez da aurrerabiderik egin azken bost urteotan— eta 12,4 milioi Asiako hegoalde eta ekialdean daude.

Eskolara joaten ez diren haurren proportzioa handiagoa da landa-eremuko eta baliabide urriko familietan, bai eta gatazkan dauden guneetan ere, eta neskato gehiago dira, mutikoak baino.

Zenbateko horiei erantsi behar zaizkie bigarren hezkuntzan ari ez diren 12 urtetik 15 urtera bitarteko 63 milioi nerabe. Horrenbestez, 16 urtetik beherako 126 milioi neska-mutil ez dira eskolara joaten, Unescoren datuen arabera.

Beste datu etsigarri bat da lehen hezkuntzako azken urtera iritsi aurretik eskola uzten duten haurren portzentajea: 2012an 34 milioi izan ziren; horrek adierazten du eskola oso goiz uzten duten haurren indizea % 25ekoa dela, 2000 urtekoaren berdina.

Helduei erreparatuz gero, alfabetatze-indizeak ez dute ia hobera egin: 2011n alfabetatu gabeko 781 milioi pertsona zeuden, eta horren arabera, 2000 urteaz geroztik % 1 soilik egin du behera alfabetatu gabeen kopuruak.

Hezkuntzaren kalitate eskasa eragozpen handia da, orain ere, milioika haurrek oinarritzko ezagutzak eskuratzeko. 250 milioi adingabe inguru ez dira ari oinarritzko gaitasunak eskuratzen, haien erdia lau urtez gutxienez eskolara joandakoak izan arren. Irakasle ondo

parekotasuna, ekitatea, osasuna, elikadura, bakea, demokrazia sendotzea eta ingumenaren iraunkortasuna. Horregatik, gure ustez, mundu mailako garapen-esparru sinesgarri batek lehentasuna eman behar dio hezkuntza-eskubideari.

Proposamen didaktiko hauen bidez, ikasleek Guztiontzako Hezkuntza lortzeko oraindik ditugun erronken berri izatea nahi dugu, eta hezkuntzak berdintasunezko mundua eraikitzeko prozesuan duen rolaz jabetzea nahi dugu, mundu horretan gutako bakoitzak bere gain har dezan erronka honetan

prestatuak, motibatuak eta ordainsari egokia jasotzen dutenak behar dira, kopuru nahikoan, eta horretarako nahitaezkoak diren baliabidetan inbertitzea funtsezkoa da.

Azken urteotan, hezkuntza kontuan hartu da nazioarteko agendetan, **baina elkarlanean jarraitu behar dugu.**

Horregatik, 2015eko Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astean bereziki nabarmendu nahi dugu funtsezko giza eskubidea dela hezkuntza, bai eta gizartearentzako onura ere. Kalitatezko hezkuntzari esker, irizpide kritikoak janzten dira pertsonak; tokiko eta munduko arazoei buruzko planteamenduak, kontzeptualizazioak eta konponbideak lantzeko gaitasun eta trebetasunak eskuratzen dituzte. Gainera, kalitatezko hezkuntzak aktiboki laguntzen du gizartearen iraunkortasuna bideratzen duen garapen demokratikoan. Halaber, kalitatezko hezkuntza funtsezkoa da gainerako Milurtekoko Garapen Helburuak (MGH) lortzeko: genero-

dagokion erantzukizun-zatia.

Horretarako, apirilaren azken astean egingo diren mobilizazioen bidez, guztiontzako kalitatezko hezkuntza eskuratzeko behar diren elementuen berri emango dugu, eta Dakarko helburuetan hartutako konpromisoak bete ahal izateko oraindik lortzeko dauzkagun erronkak azalduko ditugu.

**HEZKUNTZAREN ALDEKO
MUNDUKO KANPAINAK
ESKERRAK EMATEN
DIZKIE HONAKO
IRAKASLE ETA
KOLABORATZAILE HAUEI,
UNITATE DIDAKTIKO
HONEN EDUKIEN
PRESTAKETAN ETA
BERRIKUSPENEAN
INPLIKATU DIRELAKO:**

Juan Rubén Amo, Íñigo Arranz, Montse Bobés, Ángela Caballero, Pilar Domínguez, Carlos Ferreiro, Celsa Formoso, Olga García, Álvaro González, Yenifer López, Iratxe Mentxaka, Ángel Marzo, Elena Ortolá, Fernando Servera, Jessica Simón, Anna Solà eta Esperanza Tejedor.

Gure ametsetako eskola eta Gure eskola eraikitzen jarduerak FETE-UGTk egokitu ditu, Ersilia kooperatibak 2015 ideas para cambiar el mundo proiekturako egindakoak oinarri hartuta.

Halaber, Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainak bereziki aintzatesten ditu iradokizun hauek onartu eta ikasleekin abian jartzen dituzten pertsona guztiak. Horrenbestez, mundu hobe eraikitzeko konpromisoa berresten dute, hezkuntzaren indar eraldatzailearen jakitun.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

**HEZKUNTZAREN
ALDEKO MUNDUKO
EKINTZA ASTEAREN
HELBURU NAGUSIA**

Politikariak eta iritzi publikoa sentsibilizatzea, kalitatezko hezkuntzak pertsona guztientzat duen garrantziari buruz, bai eta pertsona guztientzako etengabeko trebakuntzarako eskubidea betetze aldera urgentziaz jarduteko premiaz ere.

**PROPOSAMEN
DIDAKTIKOAREN
HELBURU OROKORRAK**

1 Hezkuntzaren alorrean behar den inbertsioa egiten ez delako eta borondate politikoa falta delako hezkuntza-eskubidea baliatu ezin duten milioika haurren **errealitatea ezagutzea**.

2 Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainak 2000 urtetik gaur egun arte eskuratutako lorpenen balioespena egitea, eta pertsona guztientzako kalitatezko hezkuntza lortzeko bidean ditugun **erronkak aintzat hartzea**.

3 Herriar aktibo gisa, egoera bidegabeen aurrean norberaren erantzukizuna onartzea, eta guztiok egoera horiek aldatzeko edota errealitatea **eraldatzeko zerbait egin dezakegula ulertzea**.

HELBURU DIDAKTIKOAK ETA EBALUAZIO-IRIZPIDEAK

Oinarrizko gaitasunak

Hizkuntza:
pentsamenduak, sentipenak, iritziak, bizipenak eta gertaerak ahoz eta idatziz adierazteko eta ulertzeko gaitasuna sendotzea.

Informazioaren tratamendua eta gaitasun digitala:
informazioa zenbait iturri eta kanalen bidez bilatzeko, lortzeko, prozesatzeko eta komunikatzeko gaitasunak izatea.

Mundua ezagutzea eta eragin-trukea:
errespetuan eta erantzukizunean oinarritutako jarrerak adieraztea, bai besteekiko, bai norberarekiko. Diskriminazioa, errespetu falta eta desberdintasunak adierazten dituzten egoerak identifikatzea, bai inguru hurbilean, bai orokorrean; egoera horiek ulertzea, haien aurrean jarrera hartzea eta hobetzeko konpromisoa bereganatzea.

Helburu didaktikoak

- * Pertsona guztientzako hezkuntza-eskubidearen garrantzia ulertzea. Hezkuntzak beste eskubide batzuen garapena bultzatzen du.
- * Hezkuntzak munduan duen egoera, orain arteko lorpenak eta etorkizunerako erronkak ezagutzea, eta guztiontzako kalitatezko hezkuntza bideratuko duten jarduera politiko, zibil eta pertsonalak proposatzea.
- * Hezkuntza-eskubidearen aldeko nazioarteko itunak ezagutzea, bai eta eskubide hori bermatzen duten erakunde publikoak ere, eta hezkuntza-eskubideak ezagutarazteko, eskatzeko eta haien jarraipena egiteko herritarrok ditugun mekanismoen berri izatea.

Ebaluazio-irizpideak

- * Hezkuntza-eskubidearen urraketaekin lotutako egoera bidegabeak identifikatu, ezagutu eta hitzez adierazten ditu, bai eta guztiontzako kalitatezko hezkuntza lortzeko egindako aurrerabideak eta etorkizunerako erronkak ere.
- * Hitzeko hizkuntza erabiltzen du (ahoz eta idatziz) guztiontzako hezkuntza-eskubideari buruzko pentsamenduak garatzeko, sentipenak adierazteko eta bizipenak azaltzeko.
- * Inguruko egoerari buruzko informazioa biltzen eta ikertzen du, eta egoera hori hobetzeko interesa adierazten du. Gogotsu ageri da konponbideak eta alternatibak bilatzen, ondorioak aurreikusten, eta tokiko eta munduko gizartea hobetzeko demokrazian sortzen ditugun tresnak ezagutzen.

© Sergi Cámara/Entreculturas

Egitateak eta kontzeptuak

- * Guztiontzako hezkuntza-
eskubidea, eta eskubide hori
bete dadin nazioartean
hartutako konpromisoak:
konpromisoak berrikustea eta
lorpenak aztertzea.
Hezkuntzaren aldeko Munduko
Kanpainaren eginkizuna.
- * Hezkuntza, beste eskubide
batzuen eragile gisa.
- * Hezkuntzaren
eskuragarritasuna, kalitatea eta
ekitatea.
- * Zer egin dezakegu
hezkuntza-eskubidea bete
dadin? Mobilizatu, jakinarazi,
salatu, ordezkari politikoei
eskaerak egin, eta jarritako
demanden jarraipena egin.

Prozedurak

- * Ezagutzak, sentipenak eta
iritziak identifikatzea.
- * Informazioa kontsultatzea eta
biltzea.
- * Jarrera arduratsuak igartzea.
- * Talde-lana.
- * Trebetasun sozialerako
prestakuntza (ideiak eta
sentimenduak adieraztea,
adostasuna eta desadostasuna
azaltzea, negoziatzea, entzutea).
- * Guztiontzako hezkuntza-
eskubidea sustatzeko jarduerak,
ekintzak, salaketak, manifestuak
eta/edo konpromisoak
prestatzea eta planifikatzea.

© Alboan

Balioak eta jarrerak

- * Hezkuntza-eskubidea bizitza
duina izateko beharrezko
baliabidea dela aitortzea eta
balioestea.
- * Eskubideen urraketa dakarten
egoerekiko eta egoera horiek
pairatzen dituzten pertsonekiko
sentsibilitatea.
- * Hezkuntza-eskubideen
inguruko nazioarteko lege eta
tratatuak errespetatzea.
- * Hezkuntza-eskubidearen alde
parte hartzeko eta
mobilizatzeke mekanismoak
ezagutzea.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

GOGOETA OROKORRAK

1 Jarduerak **eremu formalean zein hezkuntza ez-formalaren esparruan** (skaut taldeak, ludotekak, aisialdiko erakundeak eta abar) egiteko planteatuta daude.

2 “**Irakasle**”, “**hezitzaile-talde**” eta “**eskola-email**” terminoak erabiliko ditugu hezitzaile, bideratzaile, monitore eta abar adierazteko, eremu formalean zein esparru ez-formalean.

3 Proposatutako jarduerak **adin-talde jakin batzuetarako** pentsatuta daude, baina egokitu daitezke, beste maila batzuetako ikasleekin erabiltzeko.

4 **Jarduera bakoitzerako proposatutako denbora** gutxi gorabeherakoa da. Bideratzaile bakoitzak egokitu ahal izango du taldearen ezaugarriak, erabil daitekeen denbora eta abar kontuan hartuta.

5 Hezitzaile bakoitzaren eskuetan utziko dugu 2014ko azken hiruhileko jardueren (proposamen didaktikoak orduan jasoko ditu) eta 2015eko apirilko jardueren (Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astea orduan ospatuko da mundu guztian) denborak erabakitzea.

6 Gure webgunean (www.cme-espana.org) **material hori aurki dezakezu, PDF formatuan, eta material honetan ageri diren esteka guztietan** zuzenean sartzeko aukera duzu.

SAKONTZEKO

Proposamen honetan zenbait jarduera planteatzen dizkizugu, guztiontzako hezkuntzaren alorreko lorpenen gaia lantzeko. Alabaina, hezkuntzaren hainbat alorrekin elkarlotuta daude lorpen horiek.

Zure ikasleekin sakonago landu nahi badituzu, ariketak eta materialak aurkitzeko baliabide batzuen berri emango dizugu.

Kanpainaren webgunean (www.cme-espana.org) aurreko urteetan egindako Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Asteetako proposamen didaktikoak aurkituko dituzu:

2014
Hezkuntza inklusiboa: desgaitasunen bat duten pertsonen hezkuntza-eskubidea

2013
Irakasle-lanbidearen balioa handitzea

2012
Txikitatik kalitatezko hezkuntza jasotzeko eskubidea

2011
Emakumeen eta neskatoen hezkuntza-eskubidea

2010
Hezkuntzaren finantzaketa

2009
Gazteen eta helduen alfabetatzea

2008
Hezkuntza eta bazterketa

Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren **Youtubeko kanalean** (<http://www.youtube.com/user/CMESpain>) gaiarekin lotutako bideo interesgarriak aurki ditzakezu.

Halaber, hezkuntza-eskubideari **buruzko baliabide hauek ezagutzera animatzen zaitugu:**

Bibliografia osagarria

- Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren Espainiako koalizioa. 2014. *Habilidades democráticas. Capacidades emocionales y sociales*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren Espainiako koalizioa. 2014. *Habilidades democráticas. Derecho a la educación y participación ciudadana*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Emakumeei eta Hezkuntzari buruzko Munduko Konferentzia. 2014. <http://pages.ei-ie.org/women2014/index.php?lang=es&Itemid=218>
- Unesco. 2014. *Enseñanza y aprendizaje: lograr la calidad para todos. Informe de seguimiento de la EPT 2013-2014*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- Unesco. 2014. *Data tell us*. (bideoa). <http://www.youtube.com/watch?v=ENNVA2QsM9M&feature=youtu.be>
- Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpaina. 2013. *Documento de debate sobre la educación post 2015*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Entreculturas. 2013. *Derecho a aprender: educación de calidad, educación transformadora*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/DerechoAprender.pdf?download
- Espainiako Nazioarteko Plana. 2013. *Por ser Niña. El estado mundial de las niñas 2013*. <http://plan-espana.org/que-hacemos-programas-desarrollo/campana-ong/por-ser-ninas/informes>
- Unicef. 2013. *Estado Mundial de la Infancia 2013. Niños y niñas con discapacidad*. http://www.unicef.org/spanish/sowc2013/files/SPANISH_SOWC2013_Lo_res.pdf
- Mugarik Gabeko Hezkuntza. *Objetivos de Dakar: Acercándonos a la situación de la educación en Centroamérica*. <http://www.educacionsinfronteras.org/es/848872>
- Entreculturas. 2012. *Educación y participación: un sueño posible*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/EducacionyParticipacion_UnSuenoPosible.pdf?download
- Unesco. 2012. *Los jóvenes y las competencias: trabajar con la educación*. Informe de seguimiento de la EPT 2012. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- ELGA. 2009. *Education at a glance 2011: OECD Indicators* (resumen) <http://indimar.jimdo.com/educaci%C3%B3n/informes-sobre-educaci%C3%B3n/sueldo-del-profesorado/>
- Europar Batasuna. 2009. *Marco estratégico para la cooperación europea en el ámbito de la educación y la formación*. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
- Unesco. *Educación para todos*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all/>

PROPOSAMEN DIDAKTIKOAREN EBALUAZIOA

Proposamen didaktiko hau prestatu duen lantaldearentzat oso garrantzitsua da jakitea helburutzat hartutako pertsonekin lan egiteko baliagarria izan ote den. Horregatik, proposamenean planteatutako metodologia eta edukiak ebaluatzeari eta bertan planteatutako helburuak lortzeko baliagarriak izan ote diren adierazteari denbora apur bat emateko eskatzen dizuegu.

Galdesorta hauek betetzea planteatzen dizuegu:

-- **Ikasleentzako galdesorta.** Proposamen honen 25. orrialdean dago. Eman galdesortaren kopia bana ikasleei, eta betetzen dituztenean, bidali Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainari: Global Campaign for Education. Pablo Aranda 3. 28006 Madril.

-- **Eskola-emaileentzako galdesorta,** honako helbide honetan on line bete daitekeena: www.cme-espana.org.

Bigarren hezkuntzako lehenengo zikloa

1. Jarduera

Hezkuntza-eskubidearen itxaropena iruten

Iraupena:

1,5 - 2 ordu.

Materialak:

18 puxika, 18 txartel, 6 kartoi mehe, lekeda, guraizeak, egunkari eta aldizkari argazkidunak (edo ordenagailua eta inprimagailua).

Garapena:

Irakasleari proposatzen zaio **jarduera hasteko labur azaltzea 2000 urtean Dakarren proposatutako helburu bakoitza**, 2015ean guztiontzako hezkuntza lortze aldera.

Sei helburuak banan-banan irakurriko dira, eta helburu horietako bakoitzak adierazten duenari buruzko hausnarketa egingo dute ikasleek. Kartoi mehe banatan inprimatuko dira Dakarko 6 helburuak, eta ikasgelako zenbait tokitan jarriko dira.

Horren ondoren, 18 puxika puztuko dira, eta haietako bakoitzean sartuko da eranskinean ageri diren txarteletako bat (eskura daude webgune honetan: www.cme-espana.org). Txartel bakoitzean, aipatutako **6 helburu horietako bakoitzaren alorreko lorpen eta erronkei** buruzko informazioa jasota dago. Horrenbestez, lorpen eta erronkei buruzko 18 txartel ditugu puxiketan banatuta.

Puxikak prest eta lurrean jarrita daudenean, haien inguruan biribilean eseriko dira ikasleak. Banan-banan lehertuko dituzte. Puxika lehertzen duen ikasleak txartela irakurri behar du. Irakurri ostean, irakasleak galdetuko die edukia (lorpena edo etorkizunerako erronka) ulertzen al duten.

Azalpenaren ostean, ikasleak **Dakarko 6 helburuetako batekin erlazionatu** behar du txartela. Adierazitako helburuari dagokion kartoi mehean itsatsiko du. Eta horrela egingo dute puxika guztiak lehertu arte.

Kartoi meheetan helburu bakoitzari dagozkion erronka eta lorpenak itsatsi ondoren, ikasleei esango zaie taldetan banatzeko, eta talde bakoitzari Dakarko helburuetako bat esleituko zaio. Testua osatuko duten irudiak bilatzeko esango zaie.

Irudi inprimatuak kartoi mehetan itsatsita, **puxiketatik ateratako lorpen eta erronken txarteekin batera, erakusketa bat** egingo da. Erakusketa hori ikasgelan jar daiteke, edo eskolako beste toki batean, gainerako ikasleak gai horri buruz sensibilizatzeko.

Ebaluazioa:

Amaitzeko, ikasleekin ebaluatuko da jarduera, galdera hauek oinarri hartuta:

- 1 Nola sentitu zarete jarduera hau egitean?
- 2 Dakarko helburuak ezagutzen al zenituzten lehen? Orain argiago al daude?
- 3 Zuen ustez, zer egin beharko litzateke helburu horiek lortzeko?

2. jarduera

Bizitzarako trebetasunak garatuko dituen kalitatezko hezkuntzaren alde

Iraupena:

1,5 ordu.

Materialak:

Koloretako txartelak, guraizeak, orriak edo kartoi meheak, koloretako arkatzak edo margoak, egunkariak edo aldizkariak, lekeda zuria, birziklatzeko materialak (ontziak, tapoiak...).

Garapena:

Iradokitzen dugu jardueraren hasieran hausnarketa kolektiboa egitea, **ideia-jasa** moduan, honako **galdera hauen inguruan**:

1 Zergatik da garrantzitsua kalitatezko hezkuntza?

2 Zuen ustek, egoera bidegabeak eraldatzeko eta pertsonengan aldaketak eragiteko gaitasuna al du hezkuntzak?

Ondoren, ikasleak talde txikitan banatzea proposatzen dugu. **Talde bakoitzaren helburua izango da “munduko haur guztientzat nahi dugun hezkuntza” adieraziko duen eskola bat eraikitzea.**

Proposatzen dugu talde bakoitzak bere eskola sor dezala, modu artistikoan (edozein teknika baliatuta: marrazkia, collage, birziklatzeko materialekin eraikitzea).

Ondoren, koloretako txartelak emango zaizkie, eta txartel horietan idatzi beharko dituzte guztiontzako kalitatezko hezkuntza lortzeko ezinbestekotzat jotzen dituzten alderdiak deskribatzeko hitzak, eta eraiki duten eskolan itsatsiko dituzte.

Taldeka egindako eskola bakoitza aurkeztu ostean, honako **galdera hauei buruz eztabaidatuko dute**:

1 Zertan etorri dira bat talde guztiak? Zertan ez? Zerbaitek harritu al zaituzte?

2 Zuen ustez, eraiki dituzuen eskola horien antzekoak munduko haur guztien eskura al daude? Eta heldu guztien eskura? Zergatik ezin ditugu horrelako eskolak izan munduko toki guztietan?

Amaitzeko, proposatzen dugu lan horiek gainerako ikasle eta irakasleekin partekatzea, ikastetxeko espazio komun batean erakusketa eginez.

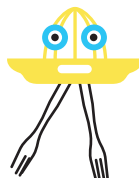

Ebaluazioa:

Amaitzeko, jarduera ebaluatuko da, emotikonoen bidez, edo honelako esaldiak osatuz: Ikasi dugun gauza on bat da... Hoberena izan da...

Gustatu zait

Hotzapel geratu naiz

Ez zait gustatu

3. jarduera. Mobilizazioa

(ikus 24. orrialdea)

Bigarren hezkuntzako bigarren zikloa

1. Jarduera

Gure erabakien balioa:
demokrazia formala eta
benetako demokrazia

Iraupena:

2 ordu.

Materialak:

Ordenagailuak edo grafikoak egiteko materialak, orriak eta arkatzak.

Garapena:

Proposatzen dugun jarduerak hiru zati ditu:

1 Rol playing (30 minutu gehienez)

Ikasle guztiak espazio zabal batean bilduta daude (ikaskela handia, ekitaldi-aretoa, liburutegia...). Kide askoko talde batean egitea komeni da (ahal izanez gero, 20 kideetik gorako taldean).

Ikasleei esango **zaie kalitatezko hezkuntza lortzeko garrantzitsuak diren gauzei buruz hausnartu eta ideia-jasa egiteko.**

Ondoren, ikasleak bi taldetan banatzea proposatzen dugu. Lehenengo taldean, 8 ikaslek, bikote mistotan banatuta, proposamen zehatz batzuk defendatuko dituzte kalitatezko hezkuntzan eragiten duten alderdiei buruz, gainerako taldekideak begira dituztela. Ikasleei **proposatuko zaie azaldutako alderdietako bati buruzko sentsibilizazio-kanpaina** egitea, ikastetxeko gainerako kideak helburu hartuta. Horretarako, bozketa egingo da, kanpainaren gaia hautatzeko.

Bikote bakoitzak gai bati buruz argudiatu beharko du:

Cada pareja deberá argumentar sobre un tema:

1. **Bikotea:** prestakuntza jaso duten irakasleak izatearen garrantzia.
2. **Bikotea:** neskatoak ere eskolara joaten direla bermatzearen garrantzia.
3. **Bikotea:** hezkuntza inklusiboaren garrantzia.

4. Bikotea: haur-hezkuntzaren garrantzia.

Helburua ez da alderdi bati lehentasuna ematea, gainerakoen aurretik, baizik eta kalitatezko hezkuntzaren funtsezko alderdietako bati buruz ondo argudiatzea eta entzutea.

Bikote bakoitzak 5 minututan azalduko ditu bere argudioak gainerako ikasleen aurrean. Aurkezpenaren ondoren, bertaratuek bikote bakoitzari galderak egiteko txanda izango dute (10 minutu).

© Sergi Cámara/Entreculturas

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

© Educación Sin Fronteras

Hautaketa egiteko garaian, irakasleak esango die ikasleen % 60ri aretotik irteteko, eta bertan geratutako % 40k emango dute botoa. Aldi berean, gainerako % 60k beste toki batean emango dute botoa.

Amaitzeko, honela jakinaraziko da zenbaketa:

- Ikasgela nagusian botoa eman duten ikasleen emaitzak (ikasle guztien % 40).
- Ikasle guztien emaitzak.

2 Hausnarketa (45 minutu)

Datu horiek oinarri hartuta, banakako jarduera hauek egingo dira:

- Bi bozketen emaitzen alderaketa grafikoa** (puntuen grafikoa eta barren edo sektoreen diagrama).
- % 40k egindako hautaketan, **zer gai aukeratuko lukete** eta zenbateko portzentajearekin, hasieran zeuden ikasle guztien kopurua erreferentziatzat hartuta?
- Botoen % 100 kontuan hartuz gero, lehenengo bozketan **aukeratutako gaia berretsiko al litzateke**?
- Ikasleen ustez, esperientzia horren ondoren, **zer garrantzi du herritarren parte-hartzeak** kontsulta demokratikoetan?

3 Proposamenak (30 minutu)

Taldeka, ikastetxearen funtzionamendua demokratikoagoa izateko proposamenen dekalogo bat egingo da, zuzendaritzari helarazteko.

Ebaluazioa:

Jarduera amaitzeko, galdera hauek egingo zaizkie ikasleei:

- 1 Jarduera gustatu al zaizu?
- 2 Zer ikasi duzu?

2. jarduera

Hezkuntza-kalitatearen adierazleak. Guztiontzako hezkuntza hobea?

Iraupena:

1,5 ordu.

Materialak:

Kartoi meheak, arkatzak, margoak.

Garapena:

Jarduera hasteko, proposatzen dugu ikasleak 4-6 kideko taldetan banatzea, eta **2013-2014ko Guztiontzako Hezkuntzaren jarraipen-txostena**

(<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/2013/>) oinarri hartuta, hausnarketa hauek egitea:

A-

Talde **bakoitzari txosten horretatik hartutako koadro hau emango zaio**, eskolatu gabeko milioi bat haur baino gehiago dituzten herrialdeei buruzkoa.

Zeintzu herrialde dituzte 1.000.000 haur baino gehiago eskolara joan gabe?

© JRS

Azken hamarkadan hezkuntzari buruzko datu gehiago eskura baditugu ere, 57 herrialdetan eskolatu gabe dauden haurren kopuruari buruzko orain dela gutxiko daturik ez dugu. Baliteke argitaratzeko moduko datuak ditugun herrialdeei buruzko informazioa soilik emateak politikei buruzko munduko eztabaidetan hutsegiteak sortzea; batez ere, daturik gabeko herrialde asko direlako, ziur asko, lehen hezkuntza unibertsalaren helburua lortzetik urrunen daudenak. Familiei egindako inkesten datuak eskuratzeari dagokionez, azken aldian egindako

berrikuntzak lagungarriak dira egoeraren ikuspegi orokorra hobeto ulertzeko. Hala ere, ikuspegi hori osatuko da soilik herrialde guztiek argitaratzeko moduko datuak dituztenean.

Eskolatu gabeko haurren guztirako datuetan kontuan hartzen dira 204 herrialdeetatik 147ri buruzko datuak, jendearen eskura daudenak, bai eta Unescoren Estatistika Institutuak gainerako herrialdeei buruz egindako kalkulu argitaratu gabeak ere. Unescoren Estatistika Institutuak

daturik argitaratzen ez duen herrialdeei dagokienez, ez dago adinaren edo biztanleriaren arabera daturik, edo datu horiek fidagarritasun nahikoa ez dutela jotzen da.

Eskolatu gabeko 57 milioi haurren % 68 soilik dira jendearen eskura dauden datuei dagozkienak. Adibidez, argitaratutako datuak Ipar Amerikako eta Europako Mendebaldeko eskolatu gabeko haurren % 95 hartzen dituzte, baina arabiar estatuetan % 38 soilik hartzen dituzte.

Gabezia handiena Saharaz hegoaldeko Afrikan ikusten da, daturik gabeko 14 herrialde baitaude han. Haien artean daude gatazken eraginpeko zenbait herrialde; esate baterako, Kongoko Errepublika Demokratikoan eta Somalian eskolara joateko aukera gutxi daude gaur egun ere, bai eta Beninen, Tanzaniako Errepublika Batuan, Sierra Leonan eta Togon ere. Latinoamerikako herrialde gehienek datuak argitaratu badituzte ere, Brasilek, esate baterako, ez ditu argitaratzen, biztanleriari buruzko zifra adosturik ez dutelako.

Txosten honetarako, daturik gabeko herrialde horietatik eskolatu gabeko milioi haur baino gehiago izan

© JRS

ditzaketenak zein diren argitzeko ahaleginak egin dira, 2008tik 2011 ra bitartean familiei egindako inkestak oinarri hartuta, lehen hezkuntza jasotzen duten haurren tasa garbiaren kalkulatuta¹.

Kalkulu horien arabera, eskolatu gabeko milioi bat haur baino gehiago dituztela ziur dakigun herrialdeen zerrendari beste sei herrialde erantsi behar zaizkio (1.2.3 koadroa). Guztira, 14 herrialde horiek eskolatu gabeko biztanleria osoaren bi heren inguru dira.

© Alboan

1.2.3 Koadroa. Baliteke 14 herrialdetan eskolatu gabeko milioi bat haur baino gehiago izatea

Afganistan	Kenia
Burkina Faso	Nigeria
Txina	Pakistan
Costa de Marfil	Kongoko Errepublika Demokratika
Etiopia	Tanzaniako Errepublika Batua
Filipinas	Somalia
India	Sezesio aurretik

Oharrak: Letra lodiz ageri den herrialde bakoitzean eskolatu gabeko milioi bat haur baino gehiago daudela jotzen da, Guztiontzako Hezkuntzaren jarraipen-txostena egin duen lantaldearen kalkuluen arabera, familiei egindako inkestak oinarri hartuta.

Kontuan hartutako epean Sudanen barruan zegoen gaur egun Sudan Hegoaldea dena.

Iturria: Guztiontzako Hezkuntzaren jarraipen-txostena egin duen lantaldearen kalkuluetarako kontuan hartu dira Unescoren Estatistika Institutuaren datu-basean jasotako informazioa, World Population Prospect (2010), demografiari eta osasunari buruzko inkestetako datuak, eta adierazle anizkoitzen bidez egindako inkestetan jasotako datuak.

¹ Somalia salbuespen da, adierazle anizkoitzen bidez 2006an egindako inkestako datuak hartu baitira. Herrialdean gatazkak jarraitu duenez, ez da espero ondorengo bost urtetan eskolatzeak hobekuntza adierazgarririk egingo duenik.

Beharbada ez da harrigarria Afganistanek, Kongoko Errepublika Demokratikoak, Somaliak eta Sudanek (sezesio aurretik) eskolatu gabeko milioi bat haur baino gehiago izatea bakoitzak. Txinak eskolatu gabeko milioi bat haur izatea bateragarria da herrialde horrek lehen hezkuntza unibertsala izatea lortzearekin —gutxienez % 97ko eskolatze-tasa gisa definitzen da— biztanle-kopuru oso handia duelako.

Zerrendan ageri diren herrialdeen artean, Tanzaniako Errepublika Batua da gutxien espero zitekeena. Unescoren Estatistika Institutuak herrialde horri buruz emandako azken kalkulu argitaragarriaren arabera, 2008an 137.000 haur zeuden eskolatu gabe. Alabaina, 2010eko demografiari eta osasunari buruzko inkestaren arabera, lehen hezkuntza jasotzen ari ziren haurren tasa garbia % 80koa zen, Unescoren Estatistika Institutuak 2008an kalkulaturako %98ko tasaren oso azpitik. Bat ez etortze horren arrazoietakoa bat izango da, ziur asko, haurren adinari buruzko informazioa biltzeko modua². Gainera, lehen hezkuntza azken mailara arte burututako haurren tasei dagokienez, bai demografiari eta osasunari buruzko inkestetan, bai Unescoren Estatistika Institutuak egindako kalkuluetan ageri da 10 haurretik 7k soilik burutzen dituztela lehen hezkuntzako ikasketak. Datu horrekin sendotzen dira eskolatu gabeko haurren kopurua benetan milioi bat baino handiagoa izateko aukerak.

² Ikus administrazio-datuak eta familiei egindako inkestak datuen arteko aldeari buruzko azalpena 2010eko *Guztiontzako Hezkuntzaren jarraipen-txostenean* ageri den 2.5. koadroan (Unesco, 2010).

Testu hori irakurri ostean, talde bakoitzari esango zaio koadro horretan ageri diren herrialdeen artean hiru aukeratu eta gazteen eta helduen alfabetatze-tasak egiaztatzeko (ikus 2. koadroa txostenaren 358-365 orrialdeetan), bai eta haurren biziraupenari buruzko datuak ere (ikus 3.A koadroa txostenaren 366-369 orrialdetan).

Zenbait galderari erantzuten ahaleginduko dira: Adierazle horiek (eskolatzea, haurren biziraupena eta helduen alfabetatzea) elkarrekin lotuta al daude? Zer beste alderdik eragiten dute kalitatezko hezkuntzan?

- B-** Talde berdinetan proposatuko zaie Munduko Bankuaren webgunean azter dezatela Espainian, Brasilen, Estonian eta Finlandian hezkuntzaren alorrean egiten den inbertsioaren portzentajea (<http://datos.bancomundial.org/indicador/SE.XPD.TOTL.GD.ZS>). Zer ondorio ateratzen dute?
- C-** Talde bakoitzak dokumentu bat egingo du, guztion hezkuntza mundu-mailan benetan hobetzeko lagungarriak izango diren 5 eskaera planteatuz, eta sare sozial baten bidez hedatuko du.

Amaitzeko, guztion arteko bilera egitea proposatzen dugu, talde bakoitzak landu duena eta atera dituen ondorioak gainerakoen aurrean azaltzeko.

Ebaluazioa:

Jarduera amaitzeko, galdera hauek egingo zaizkie ikasleei:

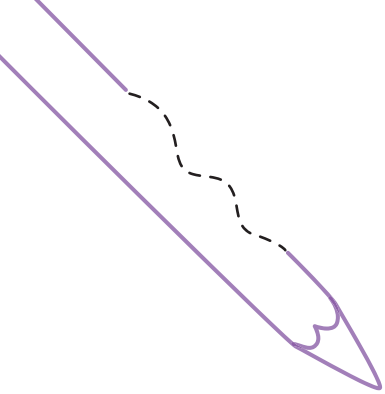
- 1 Jarduera gustatu al zaizu?
- 2 Zer ikasi duzu?

3. jarduera. Mobilizazioa

(ikus 24. orrialdea)

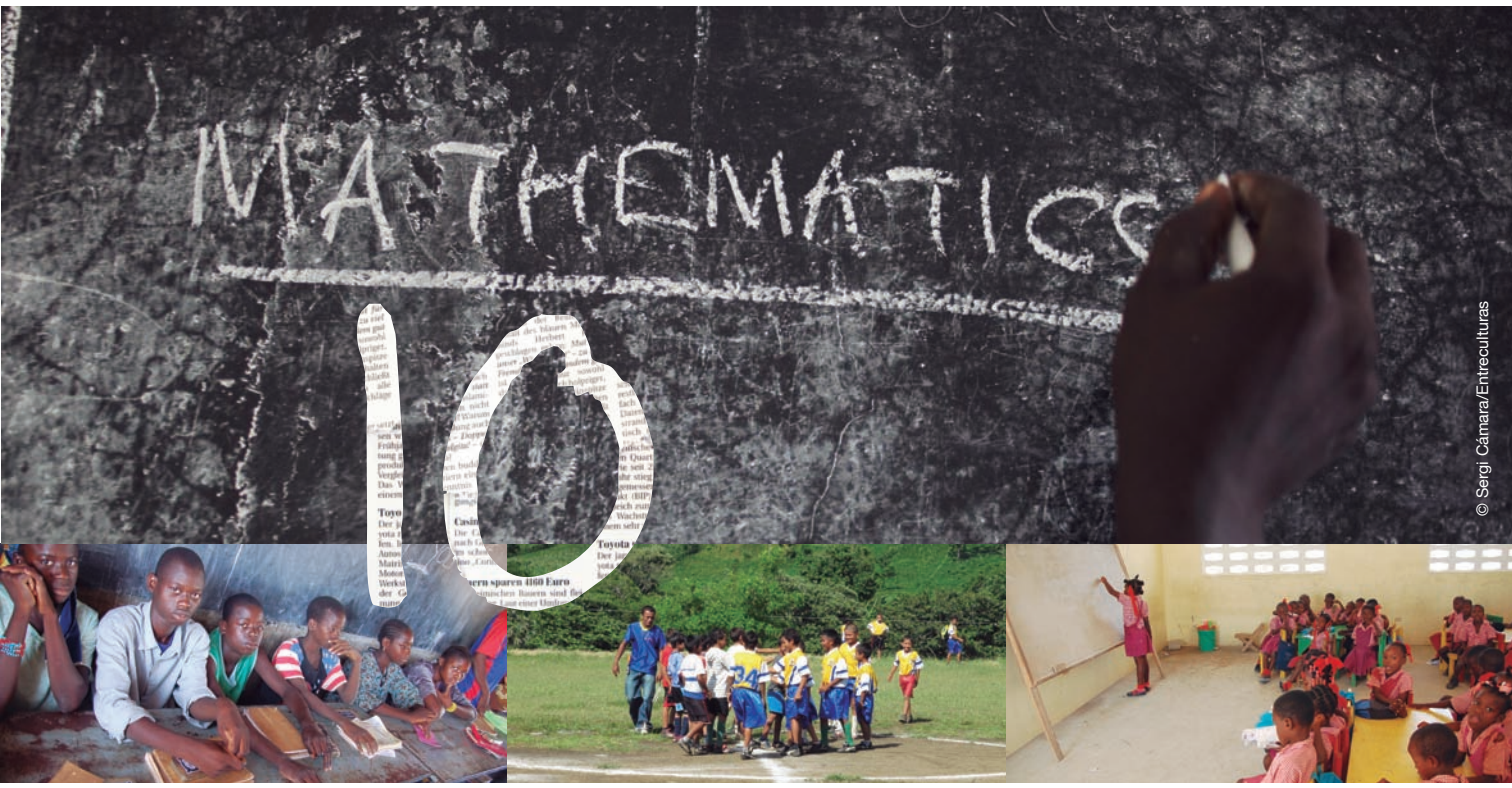

Batxillergoa

1. Jarduera

Hezkuntza hobetzeko 10 arrazoi

© Sergi Cámara/Entreculturas

© Entreculturas

Iraupena:

Bi orduko bi saio. Gure gomendioa da jarduera hasi baino astebete lehenago ikasleak motibatzea zenbait herrialdetako hezkuntzaren alorreko egoerari buruzko albisteak bila ditzaten, (jardueraren hasierako fasean zehaztuta dagoen bezala).

Materialak:

Kartoi mehea, lekeda, errotuladoreak, papelografoa, orriak, arkatzak, zelo-papera.

Garapena:

Proposatzen dugun jarduerak hiru fase ditu.

Jardueraren aurreko astea Jarduera hasteko, irakasleei proposatuko zaie ikasleak lau taldetan banatzea.

Talde bakoitzak kontinente desberdin bateko herrialde bat hartu beharko du, eta hezkuntzaren alorrean herrialde horrek bizi duen egoera ikertuko du, egunkarietan, informatibo digitalean eta web-orri espezializatuetan agertutako albisteak oinarri hartuta (Nazio Batuen Erakundearen txostena, Milurtekoko Helburuak, Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astearen web-orria, Guztiontzako Hezkuntzaren jarraipen-txostena — <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/the-report-and-efa> — eta abar).

Informazioa bildu ondoren, **ikasleei esango zaie albisteak sailkatzeko (tokikoak, estatukoak edo nazioartekoak diren kontuan hartuta)** eta material hori antolatzeko, gero gainerako ikaskideei modu ikusgarrian azaltzeko (titular batzuk edo zenbait esaldi azpimarratzea, albisteen eskema egitea, paper jarraituan itsastea eta abar). Talde berdinetan hausnarketa egin beharko dute, aurkitu dituzten albiste-motei buruz, sarritan ageri diren hezkuntza-gaiei buruz, albiste horiei komunikabidetan ematen zaien tokiari buruz (adibidez, egunkari baten zer orrialdetan edo zer ataletan), itxuraz albisteak gizartean duen eraginaz...

Gero, talde bakoitzak gainerako ikaskideei azalduko die zer landu duten eta nolako hausnarketak egin dituzten.

Ondoren **proposatzen dugu hasierako taldetan ikertzea herrialdearen egoerari buruz (antolaketa politikoa, gizarte-egoera eta abar)**. Taldeak ahaleginduko dira herrialde horretako irakasleen bizimodua nolakoa den imajinatzen, eta irakasle haiek ikastetxeak hobetzeko jarduerak nola egin ditzaketen pentsatzen. Taldea komiki bat marrazten ahaleginduko da (8 bineta gehienez), imajinatu dugun irakasle horrek bere eskolako hezkuntza hobetzeko izandako ekimen bat adieraziko duena. Amaitzeko, talde bakoitzak bere komikia aurkeztuko die gainerakoei eta elkarrekin hausnarketan jardungo dira.

Komikiak gune komun batean jarriko dira zintzilik, gainerako ikasle eta irakasleekin partekatzeko.

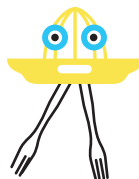

Ebaluazioa:

Proposatzen dugu jarduera emotikonoen bidez ebaluatzea, edo honelako esaldiak osatuz: Ikasi dugun gauza on bat da... Hoberena izan da...

Gustatu zait

Hotzapel geratu naiz

Ez zait gustatu

2. Jarduera

Nire eskola ideala

Iraupena:

Ordu eta erdiko bi saio.

Materialak:

Ordenagailua, proiektagailua eta internet konexioa, orriak, bolalumak, Dakarko helburuei buruzko datuen fotokopiak, zelo-papera, errotuladoreak, kolore desberdinetako kartoi meheak talde bakoitzarentzat, ebaluazioa neurtzeko termometroa.

Garapena:

Jarduera hasteko, **proposatzen dugu munduan hezkuntzak dituen egoerei buruzko hausnarketa egitea, askotariko herrialdetako hezkuntza-egoerak adierazten dituzten film laburrak ikusi ostean.** Film horietan ikusten dira hainbat herrialdetako ikasleen testigantzak (Kolonbia, Kamerun, Espainia, Nikaragua, Peru eta abar) ikastetxean izan duten esperientzia azalduz.

https://www.youtube.com/watch?v=PsVsf_1PpU0&list=PLZf-VRg9IQ36PkWSCBOL7tgGGz98swuBb

(Iturria: Vidas que construyen futuro, Entreculturas elkartearen kanpaina).

Gero talde bakoitzak beste herrialde bateko gazte bati idatzitako alegiazko gutunean honako alderdi hauek azaltzeko ahaleginak egingo ditu: nolako hezkuntza jaso duen, nolako irakasleak izan dituen, zeri ematen dio balio handiena, zer aldatuko luke... Lehenengo fase hori amaitzeko, talde bakoitzak gainerako ikasleekin hitz egingo du gutunaren alderdi garrantzitsueni buruz.

Bigarren fasean, talde berdinetan, proposatzen **dugu ikasleek labur-labur haien "eskola ideala" deskriba dezatela:** taldekide bakoitzaren esperientziak azpimarratu, zeri ematen dioten balio handiena adierazi eta abar. Ateratako ondorioak kartoi mehe batean itsastea proposatzen dugu, gero gainerako ikaskideei modu ikusgarrian azaltzeko. Ikasle bakoitzak eginkizun bat izango du talde barruan (idazkari, bozeramaile, moderatzaile eta abar).

Ondoren, unitatearen sarreraren fotokopia bana emango zaie, Dakarko helburuak eta munduko hezkuntzaren lorpen eta erronkei buruzko zenbait datu jakinarazteko.

Amaitzeko, **hausnarketa** egingo da **ikasle guztiekin, honako galdera hauek oinarri hartuta:**

- 1 Zer behar da eskola ideal bat lortzeko?
- 2 Zer ondorio ditu pertsonentzat kalitatezko eskola edo hezkuntza hori ez izateak?
- 3 Nola lagundu dezakegu guk hezkuntza ideal hori lortzeko?
- 4 Zer da Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpaina eta zer egin du urteotan eskola ideal hori lortzeko bidean?

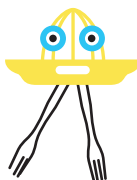

Ebaluazioa:

Proposatzen dugu jarduera emotikonoen bidez ebaluatzea, edo honelako esaldiak osatuz: Ikasi dugun gauza on bat da... Hoberena izan da...

Gustatu zait

Hotzapel geratu naiz

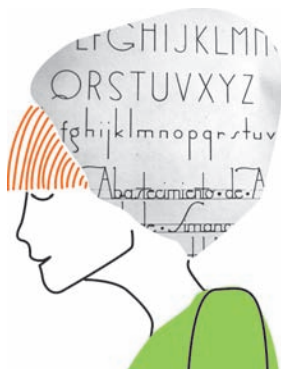
Ez zait gustatu

3. jarduera. Mobilizazioa

(ikus 24. orrialdea)

Helduen hezkuntza

1. jarduera

Hezkuntzaren balioa

Iraupena:

Bi saio, bat bi ordukoa
eta bestea ordubetekoa.

Materialak:

Pantaila, proiektagailua
eta *Cartas a Iris* filma.

Garapena:

Proposatzen dugu hezkuntzak gizartean eragin ditzakeen aldaketei buruzko

hausnarketa egitea *Cartas a Iris* filma ikusi eta oinarritzat hartuta.

Urtea: 1989

Iraupena: 114'

Zuzendaria: Martin Ritt

Herrialdea: Amerikako Estatu Batuak

Kalifikazioa: Publiko guztientzat

Argudioa: Iris King, oraindik orain alargundu den emakumea, gogor ari da lanean bi seme-alabak aurrera ateratzeko. Egun batean, fabrikatik irtetean, zorro-lapur batek eraso egin dio, baina gizon bat etorri zaio laguntzera. Gizon horrek konplexuak ditu eta ez da gizartekoia, ez daki irakurtzen eta idazten, eta horren ondorioz lanik gabe geratzen da. Orduan Irisek laguntza eskainiko dio.

Ikasleak taldetan banatuko dira, eta **galdera hauei buruzko hausnarketa egingo dute:**

- 1 Zer rol du protagonistak filman? Jarrera hori ohikoa iruditzen al zaizue?
- 2 Oinarrizko hezkuntza garrantzitsua al da bizitzako etapa guztietan?
- 3 Zuen ustez, istorio hori beste errealitate batzuetara edo beste herrialde batzuetara eraman al daiteke?
- 4 Zure inguruan antzeko istoriorik bizi izan al duzu? Taldeari azaldu nahi al diozu?

Amaitzeko, pertsona bakoitzak **hausnarketa** egin behar du, **bizitza pertsonalean arazoak konpontzeko erabili dituen hezkuntzaren alderdiei buruz**. Eztabaida gisa egin daiteke, edo banakako idazlanen bidez, gero taldeari azaltzeko.

Ebaluazioa:

Taldeari proposatuko zaio jardueran nola sentitu diren ebaluatzea: beraien bizitzan hezkuntzak egindako ekarpenei buruzko hausnarketa bideratu ote duen, gustatu ote zaien...

2. jarduera

Guztion zeregina: hezkuntza hobetzea, gizartea hobetzea

Iraupena:

Ordu eta erdiko saioa.

Materialak:

Errotuladoreak, zelo-papera, hezkuntzaren alorreko lorpenen eta premien koadroa (talde bakoitzarentzat bana), Unescoren *Guztionezko Hezkuntzaren jarraipen-txosteneko* koadroa.

Garapena:

Jarduera honetan irakasleei proposatzen diegu ikasleekin hausnartzea azken hamarkadetan hezkuntzaren alorrean lortu denari buruz, bai eta oraindik lortu gabe dagoenari buruz ere.

Horretarako, bi fasetan banatuko dugu saioa:

Ikasleak lau zapabost kideko taldetan banatuko dira. Proposatuko zaie hezkuntzak hainbat testuingurutan lortutakoari eta oraindik ase gabe dauden premiei buruzko hausnarketa egitea. Talde bakoitzak bozeramaile bat hautatuko du, gero gainerako ikaskideei azalpenak emateko.

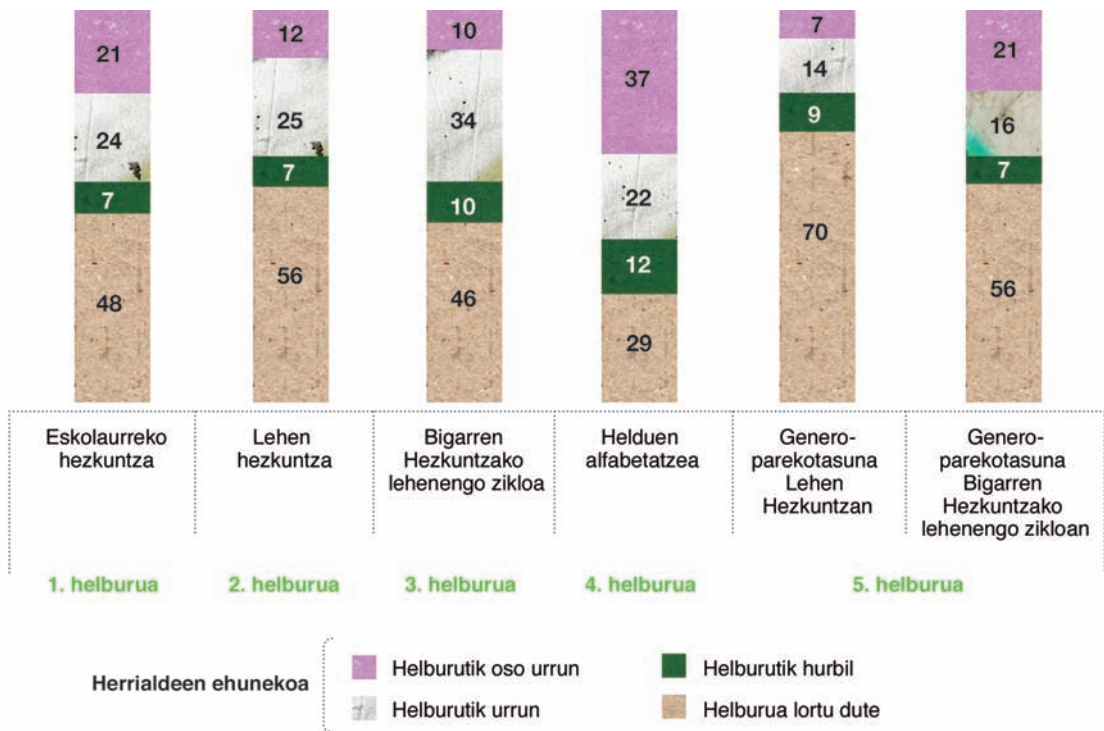
Taldetan lan egin daiteke honako koadro hau oinarri hartuta:

	Hezkuntzaren lorpenak	Hezkuntza-premiak
Gure herrian, auzoan edo hirian		
Gure herrialdean		
Beste herrialde batzuetan		

Gure proposamena da jardueraren bigarren zatian Unescoren *Guztionezko Hezkuntzaren jarraipen-txosteneko koadro hau aztertzea*, azken urteotako lorpenak identifikatzea, eta ondorengo urteetarako erronkak planteatzea. Zer nabarmenduko zenukete grafiko horretan? Zuen ustez, non jarri behar da ahalegin gehiago? Lotuta al daude gure esperientziatik planteatutako erronkak eta hemen planteatzen direnak?

Grafikoa 1. 2015ean herrialde askok ez dituzte Guztiontzako Hezkuntzaren helburuak beteta izango.
 Proiekzioen arabera. 2015ean GH-ren 5 helbururekin erreferentzi maila izatea lortuko duten herrialdeen portzentaia.

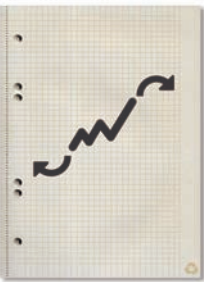

Iturria: <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002261/226159s.pdf>

Gero, guztiak bilduta, talde bakoitzak azalduko ditu egindako hausnarketak, eta norbaitek papelografoan edo arbelean ondorioak idatziko ditu, eskema gisa.

Honako **galdera hauek** iradokitzen ditugu, **hausnarketa errazteko**.

- 1 Talde guztietan azaldu diren lorpenak ba al daude? Zein? Eta premiak? Zein?
- 2 Hausnarketa horien arabera, zein izango dira, hurrengo urtetik aurrera, hezkuntzaren erronka handienak?

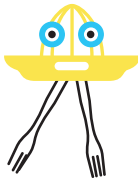

Ebaluazioa:

Proposatzen dugu jarduera emotikonoen bidez ebaluatzea, edo honelako esaldiak osatuz: Ikasi dugun gauza on bat da... Hoberena izan da...

Gustatu zait

Hotzapel geratu naiz

Ez zait gustatu

3. jarduera. Mobilizazioa

(ikus 24. orrialdea)

Hezkuntza ez-formala (13 urtetik 99 urtera)

1. Jarduera.

Hezkuntza-eskubidearen kazetari eta argazkilariak

Iraupena:

Bi orduko bi saio.

Materialak:

Papera, kartoi meheak (bat berdea eta bestea gorria), bolalumak, grabagailua edo mugikorra elkarrizketak egiteko, argazki- eta bideo-kamera, informazioa zabaltzeko baliabide ikusgarriak eta testu-baliabideak...

Garapena:

Proposatzen dugu jarduera hau hastea hezkuntza-eskubidearen gaia testuinguruan jartzea bideratuko duen dinamika batekin. Horretarako, **balioen semaforo bat egitea proposatzen dugu, eta dinamizatzailearen adierazpen bakoitza entzun ondoren, dagokion tokian jarri beharko da.**

Adierazpena edo esaldia gezurra dela iritziz gero, kartoi mehe gorria dagoen tokian jarriko da, eta egia dela iritziz gero, kartoi mehe berdea dagoen aldean.

Jarduera egokituko da taldeko parte-hartzaileen adinaren araberrako galderak/esaldiak baliatuta.

1. Egokitapena: 12 urtetik 15 urtera.

2. Egokitapena: 16 urtetik aurrera.

2. Egokitapenerako, informazioa sakondu daiteke Unescoren txostenaren bidez:

<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/the-report-and-efa/>

* Herrialdeen heren batean irakasleen % 75 baino gutxiagok jaso dute prestakuntza.

* 2010ean, landa-inguruko toki pobreenetako emakumeak hiru urte baina gutxiagoz joan ziren eskolara.

* 250 milioi haur daude bizitzan garatzeko oinarritzko ezagutzak eskuratzen ari ez direnak.

* Malawin lehen hezkuntzako ikasgela bakoitzean 130 haur daude, batez beste.

* Txaden lau eskolatik batean soilik daude komunak.

Amaieran azalduko zaie esaldi horiek guztiak benetakoak direla, eta datu horiei buruzko hausnarketa egingo da. (Argitu behar da kontua ez dela nork asmatu duen eta nork ez argitzea, baizik eta datu batzuk sinestezinak iruditzen diren, egia direla).

Ondoren, parte-hartzaileak 4-6 kideko taldetan banatuko dira, kazetari- eta argazkilari-taldea eratzeko. Talde bakoitzak bere lana prestatu behar du, **auzoan eta beste herrialde batzuetan hezkuntzaren egoera nolakoa den jakitea helburu hartuta.**

Horretarako, proposatzen dugu talde bakoitzak argazkiak egitea auzoko gune hezitzaileei buruz (ikastetxe publikoa, itunpekoak eta pribatuak; aisialdiko zentroak; helduentzako eskolak; polikiroldegia eta abar) eta hezkuntzak munduan duen egoerari buruz kalean jendearekin elkarrizketak egiteko galderak prestatzea (ahal bada, adin desberdinetako jendearekin, jatorrizko herrialde desberdinetako pertsonekin...)

Galderak honelakoak izan daitezke:

- 1 Zer ikasketa-maila duzu? (lehen hezkuntza, bigarren hezkuntza, unibertsitateko ikasketak).
- 2 Nolakoak ziren/dira zure eskolako irakasleak?
- 3 Eskolak ba al zituen/ditu beharrezko zerbitzu guztiak (ura, argia, bainugelak, materialak)? Guztien eskura al zeuden/daude?
- 4 Joan al zara azpimarratzeko modukoa den hezkuntza-guneraren batera?
- 5 Zure familiako kideek irakurtzen eta idazten ba al dakite?
- 6 Nola hobetuko zenuke zure herrialdeko (edo zure jatorrizko herrialdeko) hezkuntza?

Ondoren **proposatuko zaie beste herrialde batzuetako hezkuntza-guneen argazkiak bilatzea**, bai eta munduko toki desberdinetako hezkuntza-testuinguru desberdinak ulertzeko lagungarriak izan daitezkeen datuak biltzea (zati hau landu daiteke, batez ere, 2. egokitzapenean).

Ateratako datuak oinarri hartuta, horma-irudi bat egingo da, bertan grafikoki adierazita eskuratutako datu eta argazkiak. Halaber, **elkarrizketatuen jatorrizko herrialdeetako datuak eta abar bil daitezke.**

Amaieran, gainerako taldeekin partekatuko ditugu emaitzak. Ikasitakoak inpaktu handiagoa izan dezan, horma-irudi guztiak erakusketa handi batean bilduko dira, gero ikastetxe guztian, komunitatean eta abar hedatzeko.

Horma-irudi hori abiapuntutzat erabil dezakegu gero azalduko dugun 2. jarduerarako.

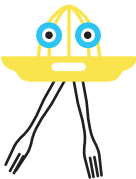

Ebaluazioa:

Proposatzen dugu jarduera emotikonoen bidez ebaluatzea, edo honelako esaldiak osatuz: Ikasi dugun gauza on bat da... Hoberena izan da...

Gustatu zait

Hotzepel geratu naiz

Ez zait gustatu

2. Jarduera

Hezkuntza-eskubidearen alde egiten

Iraupena:

Bi ordu inguruko zenbait saio.

Materialak:

Jardueraren formatuaren arabera, material jakin batzuk beharko dituzte. Zati komuna egiteko kartoi meheak, errotuladoreak, zelo-papera eta abar beharko dira.

Garapena:

Hezitzaile-taldeari planteatzen diogu, taldearekin batera, bakoitzaren ikastetxean, auzoan... **hezkuntza-eskubideari lotutako gai bati buruz sentsibilizatzeko jarduera baten plangintza egin dezatela.**

Parte-hartzaileei honako egoera hau planteatuko zaie:

“Unescok eskatu digu munduko hezkuntza-eskubidearen egoera, eskuratutako lorpen batzuk eta etorkizunerako dauden erronkak adieraziko dituen jarduera bat sortzeko.

Horretarako, proposatzen dugu hezkuntza-eskubideari lotutako berariazko gai bat aukeratu eta gai horretan sakontzea (adibidez: neskatoek eta emakumeek munduan duten egoera, hezkuntza inklusiboa...). Jarduera hau egiteko, nahi dugun formatua erabil dezakegu (erakusketa bat antolatzea, antzerki-obra bat egitea, abesti edo bideo bat sortzea eta abar).

Jarduera hau ikastetxeko beste adin-talde batzuetako pertsonentzat egin dezakegu (gurasoentzat, auzotarrei idatzitako gutun irekia eta abar”.

Hasteko, proposatzen dugu parte-hartzaileak hiruzpalau pertsonako taldetan banatzea.

Talde **bakoitzak hezkuntza-eskubideari lotutako gai bat pentsatu eta aukeratu behar du, gai horretan sakontzeko.** Halaber, pentsatu behar du zer talde izango den ekintzaren helburu eta nola egingo duten (jarduera-formatua). Talde bakoitzak puntu horiek grafikoki adieraziko ditu kartoi mehe batean.

Ondoren, talde bakoitzeko bozeramaile batek aurkeztuko du proposamena, eta kartoi mehea zintzilik jarriko du ondo ikusteko moduko toki batean.

Bigarren fase batean, pertsona bakoitzari kolore desberdinetako 3 eranskailu emango zaizkio, eta gustukoak dituen gaiak adieraziko ditu, lehentasunen arabera (erabakiko da zer kolorek adieraziko duen lehentasun bakoitza).

Ondoren, gauza bera egingo dugu helburu dugun publikoa eta jardueraren formatua erabakitzeko. Eranskailuak zenbatuko dira eta ikusiko da zer gai, publiko eta formatu dituzten gustukoak (berdinketa gertatuz gero, berriro botoa eman beharko da puntu berdina dituzten aukeren artean).

Ondoren proposatuko zaie, alde batetik, **gai horri buruz dituzten informazio eta ezagutzak zabaltzeko antola daitezela** (pertsona batzuek beren gain hartuta interneten, liburutegian eta abarretan informazioa bilatzea...), eta bestetik, sentsibilizazio-jarduera nola antolatu pentsa dezatela (zer material eta giza baliabide behar diren, non eta noiz egingo luketen...). Proposatzen dugu gaien gehiago sakontzea 16 urtetik gorako kasuan.

Hezitzaile-taldearen eginkizuna izango da **pertsona guztien parte-hartzea bideratzea, gerta daitezkeen gatazkak konpontzea guztien adostasuna lortzeko, eta taldeari orientabidea ematea**, jarduera egiteko modu desberdinei buruz, parte-hartzaileen adina kontuan hartuta.

Jarduera egin ostean, horma-irudi bat egingo dute, prozesua bera eta sentsibilizazio-ekintza azaltzeko, argazkiak eta abar baliatuta.

Ebaluazioa:

Sentsibilizazio-jarduera egin ostean, proposatzen dugu taldea berriro elkartzea zenbait gairi buruzko hausnarketa egiteko:

Zer egin eta nola egin erabakitzeko ados jartzea erraza izan al zen? Gaia buruz ikasi al dute? Nola sentitu dira beste talde batzuentzako sentsibilizazio-jarduera prestatzen? Zergatik?

3. jarduera. Mobilizazioa

(ikus 24. orrialdea)

Maila Guztietarako mobilizazio-jarduera

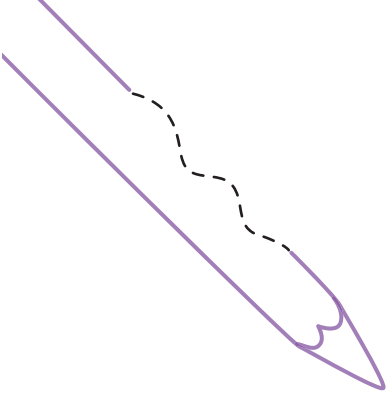
eskubidea bete dadila, Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpaina hasi zenetik egindako aurrerabideak balioesteko, eta gutako bakoitzak (herritar, herrialde, agintari...) 2015 osteko erronkei erreparatuta zer egin dezakegun ikusteko.

Sartu www.cme-espana.org webgunean zer egingo dugun ikusteko eta mobilizazioan nola parte hartu jakiteko.

Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astean mundu guztiko milioika pertsona mobilizatzen gara gure agintariei eskatzeko guztiontzako hezkuntza-

Bigarren hezkuntzako, batxilergoko eta helduen hezkuntzako ikasleentzako

Ebaluazio-galdesorta

Erantzun galdera bakoitzari. Aukeratu zure iritziarekin bat datorren erantzuna eta margotu dagokion laukia.

	Berdea Gai honi buruz asko dakit / Oso ondo egiten dut	Horia Gai honi buruz zerbait dakit / Ondo egiten dut	Gorria Gai honi buruz jarduteko laguntza behar dut
Badakit zer den hezkuntza-eskubidea eta Dakarko Helburuak ezagutzen ditut			
Hegoaldeko herrialdeetan hezkuntza eskuratzeko dauden oztopo batzuk ezagutzen ditut			
Hezkuntzak pertsoneri pobreziatik irteten laguntzen diela ulertzen dut			
Hegoaldeko herrialdeetako hezkuntza-eskubideari buruzko informazioa bilatu eta irakurri dut			
Hezkuntza-eskubideari buruzko eztabaidetan parte hartu dut			
Haur guztiak eskolara joan daitezen laguntzeko moduei buruz ditudan ideiak adierazi ditut			
Haur guztiak eskolara joan daitezen laguntzeko moduei buruz beste pertsona batzuek dituzten iritzia entzun ditut			
Eskolara joan ez diren haurren izenean hitz egin dezakedala uste dut			
Eroso sentitzen naiz politikariei niretzat garrantzitsuak diren gaiak planteatzen dizkiedanean			

Asko gara pertsona guztiak beren hezkuntza-eskubidea baliatzea lortzeko lan egiten dugunok.

Beatriz Eliak (Tutera, Nafarroa) 2014ko Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astean parte hartu zuen. Emakume hau adibide argia da, adimen-desgaitasunen bat duten pertsonak beren hezkuntza-eskubidea erabili eta guztiona defenda dezaketela adierazten digu.

Sartu hemen:

www.cme-espana.org

eta...

* Eman izena Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astean parte hartzeko

* Burutu material didaktikoen ebaluazioa

* Jarraitu Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpaina gizarte-sareetan

https://twitter.com/CME_es

Campaña Mundial por la Educación España

www.cme-espana.org
HEZKUNTZAREN
Aldeko Mundu-kanpaina
Espainiako koalizioa

Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren Espainiako koalizioan honako erakunde hauek parte hartzen dute:

Hauek dira Nafarroan HAMA egitasmoan parte hartzen duten erakundeak:

Laguntzaileak:

Europar Batasunak*
Proiektua finantzatzen du

Koordinazioa: Leticia Silvela/CECME

Estilo- eta ortotipografia-zuzenketak: Patricia Garcés

Arte-zuzendaritza, diseinua eta ilustrazioak: Maribel Vázquez

* Argitalpen hau Europar Batasunaren laguntzarekin ekoiztu da. Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainarako Espainiako Koalizioa da argitalpen honetan jasotako edukien erantzule bakarra, eta eduki horiek ez dute inolaz ere adierazten Europar Batasunaren iritzia.